

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 16.02.2022/16.02.2022

Vår ref.: 202110476-11

Arkiv: 611

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Torgrim Skogheim/Christer Heen Skotland
22959486/tsko@nve.no

NVE gir konsesjon til Statnett for ny 420 kV transformator i Ørskog transformatorstasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF anleggskonsesjon for å bygge og drive elektriske anlegg tilknyttet Ørskog transformatorstasjon i Ålesund kommune og Møre og Romsdal fylke. De elektriske anleggene er spesifisert under «Søknaden». Konsesjonsdokumentene er også å finne på www.nve.no/7567/A.

Vedtaket kan påklages

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt Statnett til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Søknaden

Statnett har i søknader, datert 04.06.2021 og 11.01.2022, søkt om konsesjon etter energiloven for en ny transformator i eksisterende Ørskog transformatorstasjon. Store forbruksplaner i Nordmøre og Romsdal medfører et behov for å øke kapasiteten i løpet av en 3-5 års periode for å kunne tilknytte dette. Ørskog transformatorstasjon ble sist utvidet i 2014, som en del av ny 420 kV kraftledning mellom Ørskog og Sogndal transformatorstasjoner.

Statnett søker om følgende tiltak etter energiloven:

- En ny transformator med omsetning 420/132 kV og ytelse 300 MVA med tilhørende transformatorsjakt, og et nytt 420 kV bryterfelt i Ørskog stasjon.
- Omlegging av eksisterende 420 kV-ledning Ørskog – Sykkylven, vest for Ørskog stasjon, over en ca. 350 meter lang strekning. Ledningen sideforskyves med maks 50 meter.
- En ny ca. 300 meter 132 kV kabel mellom Ørskog og Giskemo transformatorstasjon.
- Et nytt 132 kV bryterfelt i Giskemo transformatorstasjon.

Statnett søker også konsesjon for etablering av følgende permanente og midlertidige hjelpeanlegg:

- Ett permanent masselager på ca. 4,2 daa rett sør for Ørskog stasjon.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

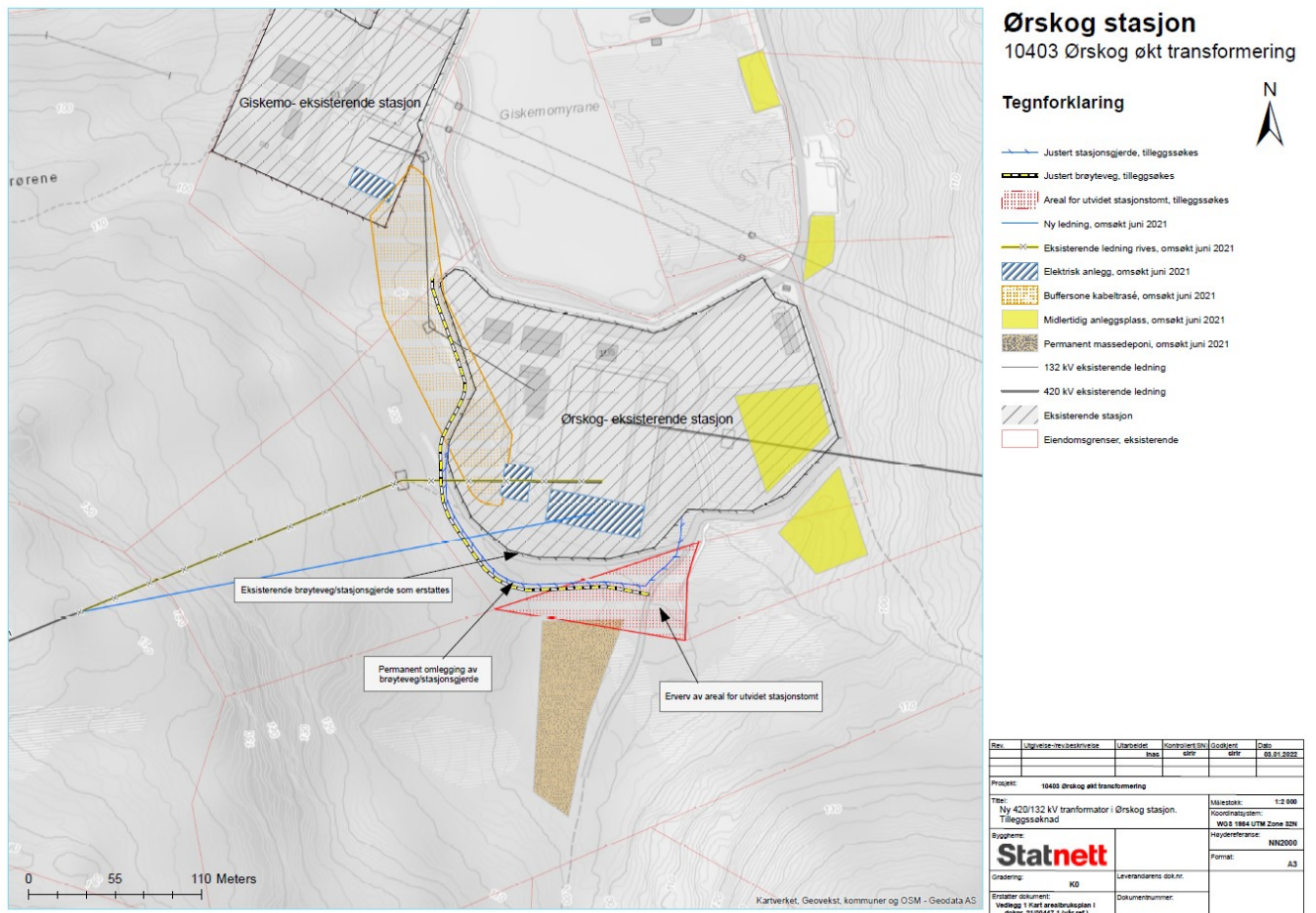

- Fire midlertidige anleggsplasser i tilknytning til Ørskog stasjon.
- Permanent omlegging av stasjonsgjerde og brøytevei sør for Ørskog stasjon.
- Erverv av ca. 4 daa til utvidet stasjonsområde.
- Justering av håndtering av overflateavrenning på egen tomt som følge av justeringene.

Figur 1 viser en oversikt over de omsøkte tiltakene. Det er også søkt om sikringstiltak i form av mulig skoghogst i et område sør for Ørskog stasjon for å unngå risiko for trefall inn på høyspentanlegget.

I søknaden fra 11. januar 2022 hadde Statnett avdekket behov for å gjøre enkelte permanente endringer av stasjonsområdet i sørlig retning (se Figur 1) på grunn av transformatortransporten, men også topografien ved nytt bryterfelt. Endringene innebar justering av stasjonsgjerde og brøytevei samt omlegging av føringsvei for håndtering av overflatevann fra vest. Eksisterende omsøkte tiltak som beskrevet i forrige søknad opprettholdes.

Opprinnelig søkte Statnett også om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven, men har siden da inngått minnelige avtaler med berørte grunneiere og trakk ekspropriasjonssøknaden 11.02.2022.

Figur 1: Arealbrukskart over Ørskog transformatorstasjon med planlagte tiltak. Kartdata: Statnett SF

NVEs behandling av søknaden

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven. Konsesjonssøknaden behandles også etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger, og NVE er ansvarlig myndighet for behandling av energianlegg etter denne forskriften. Tiltaket skal også avklares etter andre sektorlover som kulturminneloven og naturmangfoldloven, i tillegg til at anlegget må merkes i henhold til gjeldende retningslinjer i forskrift for merking av luftfartshindre.

Høring av konsesjonssøknad

Konsesjonssøknaden ble sendt på høring 23. september 2021. Fristen for å komme med høringsuttalelser ble satt til 5. november 2021. Høringsbrev ble sendt til Ålesund kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune, Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Mørenett AS, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – Region Vest og berørte grunneiere/rettighetshavere. Høringen ble også kunngjort i Bygdebladet og Sunnmørsposten, samt Norsk Lysingsblad.

I medhold av energiloven § 2-1 unnlot NVE høring av tilleggssøknaden siden Statnett orienterte berørte parter om endringene og samlet inn forhåndsuttalelser. Videre vurderte vi at de omsøkte endringene ga små endrede konsekvenser.

Innkommne merknader

NVE mottok fire høringsuttalelser til søknaden og én merknad var vedlagt tilleggssøknaden. Statnett kommenterte uttalelsene i brev av 06. desember 2021 og på ny i tilleggssøknaden av 11. januar 2022. Uttalelsene og Statnetts kommentarer i kursiv er sammenfattet under.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal skriver i brev, datert 24. september 2021, at de ikke kjenner til at tiltakene vil røre ved registrerte natur- eller friluftslivverdier. De påpeker at det er registrert naturtype kystfuruskog av viktig verdi ca. 40 meter øst fra en av de angitte midlertidige anleggsplassene, og ber om at en tar hensyn til dette i anleggsarbeidet.

Statnett tar uttalelsen til orientering. Omsøkte tiltak og anleggsarbeid vil ikke berøre registrert område for kystfuruskog, som omtalt av statsforvalteren, og blir hensyntatt i videre arbeid.

Mørenett AS skriver i brev, datert 27. september 2021, at de og Statnett har etablert felles prosjekt for gjennomføring og koordinering av aktiviteter knyttet til tiltaket.

Statnett tar uttalelsen til orientering.

Ålesund kommune skriver i brev, datert 5. november 2021, at det er en turvei like øst for anlegget, og den må hensyntas i det videre arbeidet. I tillegg må midlertidige anleggsplasser bli tilbakeført på en måte som hensyntar terrenget på stedet. Det samme gjelder slutføring av masselager. Det er også viktig at konsesjonsområdet omfatter alle nødvendige arealer som skal benyttes. Så lenge ovennevnte forutsetninger følges kan vi ikke se at Ålesund kommune har store motforestillinger til konsesjonssøknaden slik den foreligger nå.

I tilleggssøknaden uttaler kommunen at håndteringen av overflatevannet mot nordøst for stasjonsområdet til samme bekk som dagens overflatevann sendes er et sårbart punkt. Kommunen uttrykker bekymring for økte løsmasser som igjen kan få konsekvenser for bekken. De ber om at dette utføres i samråd med berørte parter og at det gjøres en grundig vurdering av dette i saken – både av konsesjonssøker og NVE.

Statnett tar uttalelsen til orientering. Omsøkte tiltak vil ikke berøre utfartsområde for turvei nord for stasjonsområdet, men Statnett ønsker å påpeke at det i forbindelse med anleggsarbeidet vil forekomme periodevis økt trafikk inn til stasjonsområdet. Statnetts vurdering er at omsøkt løsning, ved å holde

overflatevann fra vest utenfor stasjonsområdet, er en bedre løsning enn eksisterende. Statnett vil legge til rette for videre dialog med kommunen for gjennomføring av tiltaket.

Møre og Romsdal fylkeskommune skriver i brev datert 9. desember 2021 at de ikke har spesielle merknader til eventuelt tiltak innenfor eksisterende stasjonstomt. De minner om meldeplikten, jf. kulturminneloven, ved eventuelt funn som kan være automatisk fredet kulturminne ved opparbeiding av tiltak.

Statnett tar uttalelsen til orientering.

NVEs vurdering av søknaden etter energiloven

Behov for tiltak

Statnett søker om konsesjon til ny transformator i Ørskog for å tilknytte mer forbruk. I området er det konkrete planer om over 150 MW nytt forbruk innen 2025. To nye oppdrettsanlegg utgjør det meste av dette forbruket, i tillegg kommer nytt forbruk fra elektrifisering - spesielt ferger - samt ny industri og generell forbruksvekst. Statnett har vurdert at det ikke er driftsmessig forsvarlig å tilknytte mer enn 50 MW av dette, uten nye tiltak.

Uten nye tiltak i nettet vil det ikke være mulig med ytterligere næringsutvikling eller elektrifisering av eksisterende forbruk i området. NVE støtter behovet for økt transformatorytelse for å tilknytte forventet nytt forbruk.

Systemløsning, og teknisk- økonomiske forhold

Vurdering av tekniske spesifikasjoner

Statnett søker om å sette inn en 300 MVA transformator. Dette vil øke kapasiteten i området med 60-270 MW, litt avhengig av hvor det nye forbruket plasserer seg.

300 MVA er en standard størrelse på transformatorer, som gir Statnett fleksibilitet mht. reservetrafoer, reservedeler, like rutiner, transport etc. Statnett har i dag ingen 420/132 kV transformatorer som er større enn 300 MVA.

Kostnaden for tiltakene, inkludert oppgradering av bryterfeltet i Giskemo, vil ligge på ca. 170 millioner kroner.

Vi mener det er fornuftig å sette inn en transformator på 300 MVA. Denne størrelsen gir også kapasitet til økt forbruk i området, utover kjente planer for nytt forbruk.

Vurderte systemløsninger

Statnett har vurdert flere ulike tiltak for å kunne tilknytte økt forbruk. Tre alternativer er vurdert som aktuelle, spesialregulering, andre sammenkoblinger av nettet og mer systemvern.

Spesialregulering av Grytten kraftverk er en mulig løsning for å tilknytte mer forbruk. Hvis det gis kapasitet til ytterligere 100 MW, kan det være behov for spesialregulering 10 prosent av tiden. Statnett skriver at en også kan risikere at det ikke er nok vann til å spesialregulere, og dermed blir denne løsningen uholdbar på permanent basis. Det kan derimot være aktuelt å benytte dette som en midlertidig løsning frem til en ny transformator er på plass.

Et annet alternativ er sammenkoblinger av nettet. Hovedproblemet med dette er at det vil svekke forsyningssikkerheten til Ålesund, i tillegg til at den også krever spesialregulering av Grytten. Statnett mener dette ikke er en aktuell løsning.

Statnett har også sett på om deler av det aktuelle forbruket kan kobles til systemvern. Statnett skriver at dette gjør driften av systemet mer komplisert og har en høy kostnad, og er derfor en dårligere løsning enn omsøkte tiltak.

Statnett har også sett på andre løsninger, som temperaturoppgradering av ledninger eller flere ledninger i regional- og eller transmisjonsnettet. Felles for løsningene er at de enten gir for lite kapasitet, eller har for lang byggetid og en vesentlig høyere kostnad enn en ny transformator.

Vi mener Statnett har gjort en god vurdering av alle relevante alternative løsninger. Vi er også enige med Statnett i at en ny transformator i Ørskog er det beste tiltaket for å gi kapasitet til nytt forbruk.

Beskrivelse av anlegg

Ny transformator skal installeres innenfor eksisterende stasjonsareal, men vil føre til at dagens 420 kV - luftledning Ørskog – Sykkylven legges om de siste 350 meterne inn til stasjonen (se Figur 1). I tillegg er det søkt om en ca. 300 meter lang kabel mellom Ørskog og Giskemo transformatorstasjoner. Nytt bryterfelt i Giskemo stasjon skal plasseres på opparbeidet areal. Som en følge av tiltaket skal også stasjonsgjerdet og brøytevei rundt Ørskog flyttes 20-30 meter sørover fra stasjonsområdet. Midlertidige anleggsplasser ligger på områder som i dag delvis er tilknyttet anlegget. Områdene har grusbelagt overflate eller er delvis dekket av spredt skog.

Visuelle virkninger

Ørskog transformatorstasjonen ble bygget i 1988 og utvidet i 2014. Stasjonsarealet til Ørskog er 36.000 m² og området rundt er nå preget av tekniske inngrep i form av denne stasjonen og Giskemo transformatorstasjon like ved. Den nye transformatoren skal plasseres i ny transformatorsjakt i sørvestre del av stasjonsområdet, som grenser mot et skogområde. NVE mener det visuelle omfanget av stasjonen vil øke noe i sørlig retning, men ikke gi endre totalinntrykket siden tiltakene hovedsakelig etableres innenfor eksisterende stasjon, og området allerede er preget av tekniske installasjoner. Nærmeste boligbebyggelse ligger ca. 500 meter nord fra Ørskog stasjon.

Det omsøkte 132 kV-bryterfeltet planlegges i eksisterende felt, sør i Giskemo stasjon og skal ikke endre det visuelle totalinntrykket i stasjonen. Kabelen mellom stasjonene vil ikke være synlig i terrenget etter ferdigstillelse.

Omlegging av ca. 350 meter lang luftledning vest for Ørskog medfører et justert rydde-/byggeforbudsbelte. Master som erstattes blir revet, og områdene av dagens rydde-/byggeforbudsbelte vil kunne gro tilbake med naturlig vegetasjon på sikt. Ledningen forskyves med maks 50 meter, og NVE vurderer at omleggingen ikke gir noen vesentlig endring i det visuelle landskapsbildet sett mot dagens tilstand.

NVE vurderer også at hogst som sikringstiltak mot eventuelt trefall over stasjonsgjerdet ikke gir noen vesentlig visuell endring.

Det permanente masselageret er ca. 4,2 daa, og er omsøkt sør for Ørskog transformatorstasjon i et skogområde tilknyttet en etablert skogbruksvei. NVE vil sette vilkår om at Statnett skal utforme lageret etter omkringliggende terreng med naturlige overganger, og vi vurderer dermed at masselageret vil gi begrensede visuelle endringer. Der det er mulig skal gjenbruk av masser prioriteres.

Virkninger for kulturminner og kulturmiljø

Området er sjekket i kulturminnedatabasen Askeladden, og det er ingen kjente kulturminner eller kulturmiljøer som blir berørt av tiltaket.

Virkninger for naturmangfold

Den østligste anleggsplassen ligger i nærheten av registrert forekomst av naturtypen kystfuruskog. Det omsøkte masselageret ligger i et område med spredt skog og myr, med en bekk på motsatt side av traktorvei som passerer ved foreslått lagerplass.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke. Nedenfor følger en systematisk gjennomgang av NVEs vurderinger av tiltaket opp mot naturmangfoldlovens paragrafer.

NVE kjenner ikke til at tiltaket vil ha direkte innvirkning på sårbart eller viktig naturmangfold, men det er registrert og påpekt forekomst at naturtypen kystfuruskog i nærheten av anleggsområde. For å unngå skade på naturtypen kystfuruskog vil NVE sette vilkår om at denne naturtypen skal merkes med sperrebånd eller lignende i anleggsperioden, samt i anleggsmaskinenes styringssystem. NVE mener kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven §8 er dekket gjennom det utredningsarbeidet som er gjort i forbindelse med søknaden. NVE slår fast at inngrepet har et begrenset omfang, og i hovedsak skjer inne på stasjonstomten, slik at risikoen for at sårbart eller viktig naturmangfold skal berøres vurderes som liten. NVE mener det ikke er nødvendig å gjøre videre vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 9-10.

Ved arrondering av det permanente masselageret skal massene formes og tilpasses omkringliggende terreng. Det er spesielt viktig å få naturlige overganger til tilgrensende terreng. For å sikre naturlig revegetering og for å få raskere tilvekst av stedegen vegetasjon, vil NVE sette vilkår om at avdekningsmassene på arealet for masselageret skal skaves av og lagres i ranker før nye masser kjøres inn i området, slik som beskrevet i NVEs veileder nr. 2/2021 [«Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg»](#). Etter at overskuddsmassene er plassert og arrondert i terrenget skal avdekningsmassene legges tilbake. Dette vil sikre raskere gjengroing av stedegen vegetasjon.. Vilkårene som settes er i tråd med naturmangfoldloven §§11-12.

Virkninger for vassdrag

Større utgravninger av masser gi utfordringer med sedimentavrenning til vassdrag. NVE vil sette som vilkår at Statnett vurderer risikoen for avrenning fra masselageret, og eventuelt vurderer avbøtende tiltak for å forhindre dette. Aktuelle tiltak kan blant annet være drenering av lagringsområdet og etablering av sedimentasjonsbasseng.

Virkninger for naturfare

Ålesund kommune uttrykker bekymring for konsekvenser av løsmasser i bekk som følge av tiltaket for ny håndtering av overflatevann. NVE vil sette som vilkår at et geoteknisk vurderingsnotat sendes inn for anleggsarbeidet starter. Vi forutsetter at eventuelle nødvendige sikringstiltak er kartlagt og gjennomføres.

I endringsøknad skriver Statnett ønsker å etablere avskjærende grøft i justert brøyteveg for håndtering av overflatevann fra vest, som vil medføre at overflatevannet fra området holdes utenfor stasjonsområdet. Det vil redusere mengden vann som kan renne inn og gjennom stasjonsområdet, som igjen kan redusere risiko for forurensning fra stasjonsområdet. NVE har ingen merknader til endringsforslaget med omlegging av føringsvei for håndtering av overflatevann fra vest. Vi setter likevel vilkår om etableringen av ny føringsvei gjøres i dialog med Ålesund kommune.

Forskrift om konsekvensutredninger

NVE vurderer at søknaden gir en tilfredsstillende framstilling og vurdering av konsekvenser ved gjennomføring av tiltaket, sammenholdt med tiltakets omfang og plassering. Dette følger av krav til søknad etter energiloven og til behandling av søknad som er gitt i forskrift om konsekvensutredninger av tiltak etter sektorlover. NVE mener at tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger etter vurderinger av forskriftens § 10, og vi har ikke sett behov for å stille krav til supplerende utredninger, jf. § 12 fjerde ledd. Samlet gir søknaden, høringen og de tilleggsopplysninger NVE har mottatt, et tilstrekkelig grunnlag til å fatte avgjørelse i saken.

NVEs avveininger, konklusjon og vedtak om søknad etter energiloven

Oppsummering av NVEs vurderinger

NVE har vurdert Statnett sin søknad om å bygge ny 420/132 kV transformator i Ørskog transformatorstasjon med videre tilknytning til Giskemo transformatorstasjon med en 300 meter lang kabel, og omlegging av dagens 420 kV luftledning. Vi har i dette brevet redegjort for vurderingsgrunnlaget samt tekniske, økonomiske, samfunnsmessige og miljømessige virkninger.

Etter energiloven kan det gis konsesjon til energianlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle, det vil si hvis de positive virkningene anses som større enn de negative, jf. energiloven § 1.

NVE mener at de søkte løsningene bidrar til å dekke kommende forbruksplaner i Nordmøre og Romsdal på beste måte for samfunnet som helhet. Tiltaket vurderes til å ha små virkninger for miljøet rundt, og NVE mener en ny transformator i eksisterende transformatorstasjon vil fremstå med relativt like visuelle virkninger som i dag. Tiltakene utføres hovedsakelig innenfor eksisterende stasjonstomt med mindre justering av stasjonsgjerde og brøytevei, samt nedgravet jordkabel mellom Ørskog og Giskemo transformatorstasjoner. Omleggingen av luftledningen fører til en sideforskyving av traseen, men gir små virkninger ellers.

I medhold av energiloven gir NVE konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg ved Ørskog og Giskemo transformatorstasjoner, ref. NVE 202110476-19:

- En ny transformator med omsetning 420/132 kV og ytelse 300 MVA med tilhørende transformatorsjakt, og et nytt 420 kV bryterfelt i Ørskog stasjon
- Omlegging av eksisterende 420 kV-ledning Ørskog – Sykkylven, vest for Ørskog stasjon, inkludert fjerning av ca. 350 meter av eksisterende ledning som erstattes.
- En ca. 300 meter 132 kV kabel fra Ørskog transformatorstasjon til Giskemo transformatorstasjon.
- Et permanent masselager på ca. 4,2 daa rett sør for Ørskog stasjon.
- Etablering og bruk av fire midlertidige anleggsplasser i tilknytning til stasjonen.
- Sikringstiltak i form av mulighet for nødvendig skoghogst i et område sør for Ørskog stasjon for å unngå risiko for trefall inn på høyspentanlegget.
- Omlegging av stasjonsgjerde og brøytevei med ca. 200 meter hvor disse justeres inntil ca. 25 meter lenger sør.
- Erverv av ca. 4 daa areal til utvidelse av stasjonstomt med gjerde.

- Justert håndtering av overflateavrenning på egen tomt som følge av endringene på stasjonsgjerde og brøytevei.

Anleggskonsesjonen tar også inn punktet om Ørskog transformatorstasjon fra Statnetts anleggskonsesjon a 10.06.2009, NVE-ref. 200701252-2171, som da bortfaller fra sistnevnte.

Konsesjonen er nå spesifisert slik at konsesjonæren selv kan bestemme antall og ytelse på transformatorer, innenfor rammene av et øvre tak for spenningsnivå og eksisterende bygningsmasse/celler. Nye transformatorceller vil normalt kreve søknad. Det vil ikke kreve søknad å utvide eksisterende koblingsanlegg med nye bryterfelt inne i eksisterende bygning eller innenfor eksisterende inngjerdet stasjonsområde, så lenge øvre spenningsnivå spesifisert i konsesjonen ikke endres. Nytt kompenseringanlegg og jordslutningsspoler er fremdeles søknadspliktige, med unntak av kondensatorbatterier med spenning opp til og med 22 kV.

Som i dag vil det kreve søknad for å etablere nye, inngjerdede stasjonsområder og å utvide eksisterende stasjonsområder. Nye bygninger inne på stasjonsområdet vil som hovedregel kreve søknad, inkludert nye transformatorceller.

Miljø-, transport og anleggsarbeid

Transport knyttet til bygging, drift og vedlikehold av energianlegg vil kunne ha uheldige miljøvirkninger. NVE forutsetter at terrenginngrep begrenses i størst mulig grad under anleggsarbeidet og at opprydding vil bli gjort på en skånsom måte. Terrengtet skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand så langt det lar seg gjøre.

Etter NVEs erfaring kan en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan) bidra til å redusere eller unngå negative miljøvirkninger ved bygging, drift og vedlikehold av kraftledninger. Denne er forpliktende for entreprenør og byggherre. I denne saken anses virkningene fra tiltaket å være såpass begrensede og i stor grad tilknyttet eksisterende tekniske anlegg, at vi ikke vil kreve full MTA-plan. NVE vil derimot sette vilkår i konsesjonen som likevel skal sørge for at Statnett reduserer og unngår negative miljøvirkninger ved bygging, drift og vedlikehold av stasjonen. Det forutsettes at Statnetts plan for anleggsarbeidet forelegges berørte grunneiere, kommunen og andre rettighetshavere for innspill før oppstart.

NVE vil sette vilkår for å redusere virkninger som følge av terrenginngrep. I forbindelse med skogryddingen, skal kvist og trevirke som ikke blir kjørt ut, kvistes opp, kappes og plasseres i søkk eller andre naturlige steder i terrenget. Sent voksende vegetasjon og vegetasjon i dype daler som ikke er til hinder for bygging og drift av kraftledningen skal ikke ryddes. Rydding av skog skal ellers utføres i henhold til NVE sin veileder om skogrydding i kraftledningstraseer (NVE veileder nr 2-2016). For å sikre naturlig revegetering, skal vekstmasser skaves av, lagres i ranker med en høyde på maksimalt to meter, og benyttes ved istandsettingen.

Terrengtransport i utmark og dyrket mark bør fortrinnsvis skje på vinterføre. Dere skal tilstrebe at samme kjørespor benyttes ved kjøring på barmark, viftekjøring skal unngås. Ved eventuell kjøring på barmark skal dere tilstrebe å benytte beltegående kjøretøy med lavt marktrykk for å redusere risikoen for kjøreskader i terrenget. For å unngå unødvendig skader, skal kjørespor over dyrket mark etableres som ett spor i utkanten av dyrket mark, og kjøretraseene skal merkes. Terrengskader på myr eller på andre områder med dårlig bæreevne og slitestyrke, skal forebygges. Eventuelle bløte kjørespor må forsterkes/istandsettes umiddelbart. Ved kryssing av vassdrag og mindre bekker må dere sørge for at dette ikke fører til erosjon eller tilslamming.

NVE ber om at konsesjonær oppsummerer byggeprosessen, og dokumenterer at anlegget er bygget i samsvar med denne tillatelsen. NVE setter derfor vilkår om at Statnett skal utarbeide en sluttrapport,

som skal sendes NVEs miljøtilsyn. [Mal for sluttrapport](#) innen miljø- og landskap finnes på NVEs nettsider.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at kopi av dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Torgrim Skogheim
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.